

Nadveren – de 7 dimensioner

Nadver betyder egentlig aftenmåltid (gammeldansk natwarth, af nat i betydningen 'aften' og -warth 'måltid').

”Nadveren er og bliver en mysterion (en hemmelighed). Guds hemmeligheder skal ikke forstås, men tilbedes”, sagde Luthers medreformator Melanchton, om nadveren.

Det betyder ikke, at der ikke er noget at forstå ved nadveren, men mere at effekten af nadveren, ihærdigt har modstået alle vores forsøg på at lodde den dybder og presse den ind i en bestemt slags tankebygning.

Jesus sagde til sine disciple: Tag det og spis det! Han sagde ikke: Hvis du kan forstå og forklare nadverens mysterium, så kan du tage brødet og spise det, tage vinen og drikke den!

I nadverfejringen findes der overleveret 4 forskellige bibelske strømninger

- Den gamle pagts påskemåltid
- Den jordiske Jesus' bordfællesskab
- Jesu sidste måltid før hans død
- Den opstandne Jesus åbenbarer sig og holder måltid

Nadveren knytter den gamle og den nye tradition sammen.

Den forbinder den jødiske påskefest med den kristne påskefest. I den kristne påskefest, er der ligesom i den jødiske påskefest en levende glæde over befrielsen, frigørelsen fra angst og bundethed, såvel som håbet om Guds frelsende handlinger.

På samme måde som Gud i den gamle pagt førte sit folk ud af Egyptens slaveri (2 Mos 12), så forløser Gud os gennem Jesus Kristus fra syndens slaveri og indgår en ny pagt med os. Nadveren er også en aktiv påmindelse om den enhedstænkning, som Jesus kom med, da han spiste med toldere og syndere. Han inkluderede alle, fordi han var kommet for at optage og frelse det fortabte.

En vigtig side af nadveren ser vi også, da Jesus viser sig for disciplene efter sin opstandelse og spiser sammen med dem. Nadveren handler i al sin enkelhed om:

- den opstandne Jesu nærvær (og er ikke et mindemåltid for en død),
- om tilgivelse,
- om en ny overdragelse af opgaver,
- et kig fremad mod Guds kommende verden, som er på vej, hvor vi skal opleve fred, enhed, feste og fællesskab med Gud og hinanden.

I sin grundlæggende form var nadveren et måltid, som skabte fællesskab og enhed mellem Gud og mennesker og mennesker imellem. Nadveren var et måltidsfællesskab, hvor der var god tid til at tale sammen, høre hinandens historier og god tid til at mærke kærligheden og enheden til Jesus og hinanden.

Da Jesus sagde de berømte ord: Dette er mit legeme... dette er mit blod... så var det tænkt ind i en helhed med Jesus og den relation, som de havde til ham. Det var ikke et kultisk – helt for sig selv – enestående og fritstående – måltid. Det var hjerte til hjerte! Person til person! De skulle holde fast i dybden af relationen, dybden af Jesu kærlighed, effekten af den handling, som nadveren var et billede på.

Himmelsk kærlighed i øjenhøjde der slet ikke var til at tage fejl af!

At kirken så op igennem historien har givet nadveren mange forskellige tolkninger og udtryk og måder at bruge nadveren på eller misbruge nadveren på, er en fortælling for sig, som ikke skal ødelægge og fjerne os fra hjertet i nadveren.

At det kan gå helt galt med forståelsen af nadveren for helt almindelige mennesker, kan vi se, når vi skal trylle og vi så siger trylleordene... ”Hokus pokus fili hankat...”

Det er i virkeligheden latinsk og kommer fra indstiftelsen af nadveren på latin i de danske kirker: Hoc est corpus filia! Dette er mit legeme!

Når betydningen forsvinder, så lægger vi selv en betydning ind, som vi kan forstå og folk så på i ærefrygt, når præsten tryllede med brødet og vinen og ændrede dens indhold og form med de magiske ord: Hoc et corpus...

Målet for os som kirke, er ikke at gøre nadveren mystisk og uforståelig, men til en smuk mulighed for at fejre fællesskabet og enheden med Jesus og med hinanden.

De 7 dimensioner

Når vi fejrer nadver, så er der 7 dimensioner, som vi kunne lægge vægt på og som er en del af nadverens erfaringer.

Nadveren er et:

- Erindringsmåltid (anamnese)
- Tilgivelsesmåltid (absolution)
- Taksigelsesmåltid (eucharisti)
- Styrkelsesmåltid (konfirmation)

- Udrustningsmåltid (vocation)
- Fællesskabsmåltid (kommunion)
- Forventningsmåltid (anticipation)

Erindring: Jesus ville gerne at nadveren skulle holdes til minde om ham. Ikke kun hans død, men hele hans liv, fælles oplevelser, fælles måltider, hans mange kærlighedsgerninger, korsdød, opstandelse, himmelfart – det hele!!

Tilgivelse og taksigelse: Jesus ville gerne at vi i nadveren stopper op og tænker på og giver vores følelser lov til at give krop til det, som Jesus har gjort for os i kærlighed på korset. Vi skal huske på Guds kærlighed til os og at denne kærlighed er større end vores synd og utilstrækkelighed. Derfor kan vi i nadveren også få lov til at opleve konkret tilgivelse og tilgivelse for alt i vores liv. Vi kan på vores egen krop erfare, at ”Jesu blod renses os for al vore synd”, som Johannes skrev i et af sine breve (1 Joh 7).

Styrkelse: Vores kirkefader Ignatius af Antiokia kaldte nadveren for ”udødelighedens lægemiddel” og med det mener han, at nadveren for mange var det sted hvor de kom med deres byrder og sygdomme og modtog trøst, lægedom og håb, både til det indre, men også det ydre.

Udrustning: I nadveren ligger også et kald. Når vi modtager tilgivelse og lægedom og tilgivelse og Helligåndens nærvær, opmuntres vi til at gå ud og leve et helligt liv, hvor vi ikke lever kærlighedsløst, rammer ved siden af vores mål, synder! Vi opmuntres til at bruge vores liv på at elske, hjælpe og opmuntre andre.

Fællesskab: Nadveren er også et samlingsmåltid, som bringer Gud og mennesker sammen. Symbolikken er meget tydelig i de fleste danske folkekirker. Knæfaldet er designet, så den ene halvdel er synlig og den anden halvdel er usynlig. Vi er et fællesskab, knyttet sammen af Jesus, hvor både det himmelske og det jordiske mødes.

Forventning: Nadveren er til slut også et tegn på håb, en forsmag på himmelen, på Guds riges udbredelse og Jesu genkomst. Mange vers i Bibelen fortæller om den dag, hvor vi skal feste ansigt til ansigt med Jesus og hele den himmelske hærskare... Jesus selv siger: Jeg vil ikke drikke vin igen, før jeg kan drikke den med jer, når jeg kommer igen!

Nadveren er i al sin enkelhed en forsmag på den kommende glæde og det fællesskab, som vi nu er begyndt at opleve med hinanden som mennesker og med Gud!